

ابهام در زرد، سفید و قرمز

روی نقشه جهانی انتشار کرونا، ایران جزو نقاط قرمز جهان است، یک قرمز پررنگ که اعلام می‌کند ویروس در گریه

دوست داشتی ما همچنان با قوت باقی است. اما درون مرزهای ما و در جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا، جایی که رئیس جمهور هفته‌ای چندبار از تصمیمات جدید رونمایی می‌کند، دیروز حرف‌هایی زده شد که انگار به جای آن قرمز پررنگ باید از رنگ‌های دیگر سخن گفت.

حسن روحانی در این جلسه از شهرهای سفید نام برد و به شهرهای زرد و قرمز هم اشاره کرد، درحالی که تا امروز نه تنها املاک این تقسیم‌بندی‌ها مشخص نشده، بلکه اساسا برخی کارشناسان و متخصصان به این دسته‌بندی‌ها اعتقادی ندارند. با این حال، دیروز رئیس جمهور اعلام کرد مناطق سفید کشور بیش از صد نقطه است و در توضیح این که بالاخره نقطه سفید از نظر دولت و ستادملی مقابلۀ با کرونا کجاست، گفت هرشهری که به مدت یک هفته موردی از ابتلا به کرونا را گزارش نداده باشد و فوتی‌های کرونا در آن صفر باشد، نقطه سفیداست.

او البته درباره این که نقاط زرد و قرمز به چه مناطقی اطلاق می‌شود توضیحی نداد، ولی مسلم آن که این وزارت بهداشت خواهد بود که ملاک رنگ‌بندی شهرها را اعلام می‌کند.

خطر سفید و سفر

دیروز وقتی رئیس جمهور پشت تریبون ستاد ملی وجود بیش از صد نقطه سفید در کشور خبر داد و منظورش این بود که در بیش از صد نقطه کشور در یک هفته گذشته نه موارد جدید ابتلا به کرونا وجود داشته و نه مرگی در آنها اتفاق افتاده، وضعیتی خاکستری را تداعی کرد؛ تلفیقی از سفید و سیاه. سفید از این بابت که اگر این آمار نتیجه رصد و پایش دقیق وضعیت این نقاط باشد جای امیدواری است که کرونا دربخش قابل توجهی از کشور به مرحله کنترل نزدیک شده و سیاه از این باب که اگر این نتیجه‌گیری غلط یا کاذب باشد، می‌تواند به راحت شدن خیال مردم و اوج‌گیری دوباره شیوع کرونا منجر شود.

یادمان نرفته پیش از نوروز وقتی استان بوشهر را تنها استان سفید کشور اعلام کردند چطور مسافران از گوشه و کنار کشور بار سفر بستند و به بوشهر وارد شدند و وضعیت آنجا را نیز در اندک زمانی قرمز کردند.

رئیس جمهور دیروز طوری صحبت کرد که انگار به‌زودی باید منتظر اعلام فهرست شهرهای سفید کشور باشیم، شهرهایی که به گفته او مساجد و بقاع متبرکه در آنها با رعایت اصول بهداشتی می‌توانند بازگشایی شوند و نمازجمعه نیز در آنها از سر گرفته شود.

این بازگشایی‌ها شاید برای مردم نقاط سفید خوشایند باشد و زندگی در این مناطق را به روال عادی بازگرداند، ولی در شرایطی که تردهای بین استانی آزاد است و تداوم تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها عده‌ای را به هوس سفرهای بهاری انداخته، معلوم نیست چه تصمیمی برای حفظ وضعیت سفید در شهرهای مورد نظر وجود خواهد داشت. پاسخ رئیس جمهور به این نگرانی اما مثل همیشه است. او گفت: خدای ناکرده بازگشایی کسب و کارها باعث این برداشت نشود که کرونا درحال تمام شدن است و ما باید به سمت زندگی روزمره خود برویم؛ چراکه نمی‌شود گفت کرونا‌کی تمام می‌شود و چون واکسن و داروی برای آن وجود ندارد، تقریباً همه بار بر دوش مردم قرار می‌گیرد. حسن روحانی در واقع با این ادبیات بار دیگر نسبت به عواقب بی تفاوتی جامعه نسبت به خطر کرونا هشدار داده، ولی تصمیمات ستادی که او در راس آن قرار گرفته به گونه‌ای است که اثر هشدارهای اینجینی را از بیسن می‌برد، آن هم در شرایطی که قطعاً چند برابر نقاط سفید کشور، نقطه زرد یا قرمز وجود دارد.

در واقع ستاد ملی مقابله با کرونا تا به حال نشان داده که می‌خواهد جامعه را به سمت کنار آمدن با کرونا سوق دهد و مردم را به سلاح رعایت بهداشتی فردی و جمعی مجهز کند، نه این که دنبال حفظ محدودیت‌ها باشد. البته چون وضعیت تهران خاص است هنوز ته مانده برخی سختگیری‌ها و پاید‌ها و نیاید‌ها در پایتخت باقی است، زیرا رئیس جمهور دیروز از تلاش وزارت بهداشت برای اجباری کردن استفاده از ماسک و دستکش در خطوط مترو و اتوبوسرانی تهران خبر داد.

تصمیم‌هایی که برای تهران گرفته شده سبب افزایش تردد شهروندان در معابر و ازدحام در مناطقی مثل بازار تهران شده است

عکس:

مجید آزاد
جام جم

برای اعلام وضعیت سفید عجله نکنیم

داوود یادگاری‌نیا، عضو کمیته کشوری مبارزه با کرونا تأکید دارد وقتی هنوز مقامات بیشتر کشورهای دنیا به دنبال اعلام وضعیت سفید همه‌گیری کرونا نیستند، مسؤولان ما نیز نباید در این زمینه عجله داشته باشند.

وی البته شیب کاهشی آمار ابتلا به کوید-۱۹ در بیشتر مناطق کشور در هفته‌های

گذشته را تایید می‌کند، اما می‌گوید نمی‌توان با استناد به این آمار با اطمینان گفت که قرار است در هفته‌های آینده نیز همین روند ادامه پیدا کند. به همین دلیل، یادگاری‌نیا معتقد است بازگشایی اماکن مذهبی در هیچ‌کدام از مناطق کشور حتی مناطقی که در هفته‌های گذشته وضعیت همه‌گیری کرونا در آنها به طور نسبی بهبود پیدا کرده است،

فرمانده ستاد مدیریت کرونا در تهران و معاون کل وزارت بهداشت و درمان در گفت‌وگو با جام جم از احتمال تجدیدنظر درباره تصمیماتی که برای پایتخت گرفته شده می‌گویند

تهران دوباره تعطیل می‌شود؟

به نظر می‌رسد در تهران نسخه کرونا پیچیده شده است، دیگر کمتر شخصی، ماسک به صورت می‌زند و دستکش به دست می‌کند. چند روزی هم از بازگشایی بوستان‌ها می‌گذرد و برخی مشاغل پرخطر نیز فعالیت‌شان را کلید زده اند. معاون وزیر بهداشت، از سفید بودن وضعیت کرونا در شهرها می‌گوید و سخنگوی ستاد مبارزه و پیشگیری بیماری کرونا، از مدیریت بیماری کرونا در کشور و این که همه چیز تحت کنترل است دم می‌زند، اما علیرضا زالی از که سکان فرماندهی ستاد مدیریت کرونا در تهران را در دست دارد، نظر دیگری دارد. او تنها کسی است که از شرایط بحرانی کرونا در تهران می‌گوید و از برخی تصمیمات مدیریتی شهر تهران گلایه دارد. با او درباره شرایط ویژه پایتخت و اختلاف نظرش با دیگر مسؤولان گپ‌زده‌ایم.

لیلا شوقی

جامعه

کرونا کنترل نشده، اما در تهران زندگی به روزهای قبل از کرونا برگشته و تردد و حضور مردم در سطح شهر مانند گذشته عادی شده است.

در تهران به دلیل پیچیدگی خاص، تراکم جمعیتی، تردد شهروندان و به دلیل این که بیماری کرونا در پایتخت نسبت به شهرهای دیگر، شکل‌های متفاوت‌تری را تجربه کرده، شانس انتقال در آن بیشتر است. ما در تهران تردد بیشتری داریم. تردد با وسایل حمل‌ونقل عمومی و تعداد مراکز دولتی، صنعتی، خدماتی و تولیدی در شهر تهران نسبت به شهرهای دیگر بیشتر است؛ بنابراین مردم بیشتر از شهرهای دیگر، در معرض ابتلا و انتقال بیماری قرار دارند. متأسفانه تردد در سطح شهر تهران، مناسب خطر اپیدمی نیست. شاید شهروندان تهرانی با شتاب‌زدگی به سطح شهر بازگشته‌اند.

یعنی شرایط تهران به حالت عادی بازنگشته است؟

ما کم‌اکان در اپیدمی بیماری کرونا قرار داریم و اگر در برخی از استان‌ها تغییراتی در آمار به وجود می‌آید، باید آن را به عنوان تغییرات مقطعی و گذرا در نظر بگیریم. کم‌اکان توصیه ما این است تا شرایط مان عادی نشده و در شرایط کفه‌ای یا افول اپیدمی قرار نگیریم، از هرگونه شتاب‌زدگی در تردد خودداری کنیم و در خانه بمانیم. تردهای غیرضروری در سطح تهران فوق‌العاده خطرناک است و اولاً باعث انتقال بیماری در سطح شهر می‌شود و دوم این که، افرادی که تاکنون با در خانه ماندن از این بیماری مصون مانده‌اند، با یک اشتباه به بیماری مبتلا می‌شوند.

بنابراین می‌توان گفت تصمیماتی که درباره تهران گرفته شده، مناسب نیست.

شرایط در شهر تهران با دیگر شهرها متفاوت است، بنابراین هر تصمیم‌گیری درباره کلانشهر تهران با احتیاط و تأمل بیشتری باید انجام بگیرد. مدل تصمیم‌گیری که برای سایر استان‌ها گرفته می‌شود، با تهران متفاوت است. ممکن است اجرایی شدن تصمیمی در تهران، شرایط کاملاً متفاوتی ایجاد کند. نمونه آن بازگشایی پارک‌هاست که در چند روز گذشته، گزارش‌هایی داشتیم که مردم حضور پرشوری در بوستان‌ها و پارک‌ها داشتند. این رفتار، در شرایطی که از نظر ما شهر تهران کاملاً آلوده است و در شرایط اپیدمی کوید-۱۹ قرار دارد، کاملاً خطرناک تلقی می‌شود. بدیهی است در زمانی که شرایط کنترل شده است و به ثبات

مست‌متر و قطعی‌تر در زمینه کرونا

رسیده باشیم، آن موقع می‌توانیم فعالیت اجتماعی را با اطمینان بیشتری آزاد کنیم. در حال حاضر اما به نظر می‌رسد در این مدتی که مردم در منازل بودند، به دلیل این که خسته شدند و روحیه خود را از دست

می‌شود.

پس تصمیمی که مدیران شهری برای برگشتن به روال عادی گرفته‌اند، تصمیم درستی نیست.

پیشنهاد ما تجدیدنظر درباره برخی تصمیماتی است که درباره تهران گرفته شده. الگوی تصمیم‌گیری در تهران باید مورد بازنگری قرار بگیرد. علت این است که ما شاهد یک حجم تردد بالا در سطح شهر هستیم. همین مسأله نشان می‌دهد ما باید در برخی تصمیمات مدیریتی و روش‌های بازگشت مردم به سطح شهر بازنگری کنیم.

علت این رفتار چیست؟

گویا مردم دچار سوءتفاهم شده‌اند. شاید برخی تصمیمات درباره بازگشایی مراکز و مشاغل باعث انتقال پیام غلط به مردم شده و آنها فکر می‌کنند بیماری در تهران کنترل شده است، اما این گونه نیست. ما هنوز خود را در معرض خطر می‌دانیم. شرایط کم‌خطر نیست. این ویروس هنوز در سطح شهر وجود دارد و دوباره هم می‌تواند منتشر شود. گاهی اوقات اشتباهات ساده فردی باعث ابتلا به بیماری

معاون کل وزارت بهداشت و درمان در گفت‌وگو با جام جم

هیچ اختلافی نداریم

جمعه گذشته ایرج حریرچی، معاون وزیر بهداشت از کاهش بیش از ۵۰ درصدی موارد بستری بیماران کرونا در بیمارستان‌ها گفت. از این که روند بیماری و ابتلا و مرگ و میر، نزولی است؛ هرچند او تأکید کرده هر گونه غفلتی درباره

بیماری ممکن است دوباره با افزایش ابتلا منجر شود.

او همچنین گفته است؛ ما به راهبرد مقابله با کرونا وفاداریم. باید فاصله‌گذاری اجتماعی و رعایت مسائل بهداشتی در حداکثر ممکن باشد؛ چراکه باید چرخ اقتصاد و معیشت بچرخد و در عین حال نیز چرخ انتشار کرونا متوقف شود. اینها همه در حالی است که حرف‌های علیرضا زالی درباره شرایط بد اپیدمی در تهران هر روز منتشر می‌شود و به مردم هشدار می‌دهد و همه اینها می‌تواند این شبیه‌را به وجود بیاورد که بین مدیران وزارتخانه، اختلاف نظرهای وجود دارد. هرچند حریرچی به خلاف این نظر معتقد است.

به نظرتان بازگشایی‌های تهران شتاب‌زده نبود؟

در ستاد ملی پیشگیری و مبارزه با بیماری کرونا، کمیته کارشناسی وجود دارد و تمام تصمیم‌گیری‌ها با خرد جمعی و در قالب ملی گرفته

ممکن است دوباره به پیک بیماری کرونا برگردیم؟ پنج روز زمان می‌برد تا تعداد مبتلایان افزایش پیدا کند. ۱۵ روز بعد، تعداد بستری‌ها افزایش و تا ۲۰ تا ۲۱ روز هم تعداد مرگ و میر افزایش می‌یابد؛ بنابراین اگر افزایش ابتلا داشته باشیم، تقریباً تا یک ماه دیگر مشخص می‌شود، اما در حال حاضر تا ۵۰ درصد بیماران بستری‌مان کاهش یافته است.

در روزهای گذشته، شاهد تناقض در اظهارات مدیران درباره وضعیت تهران بودیم.

نه، اظهارات تناقضی ندارد. روند ابتلا و مرگ‌ومیر نزولی شده و هشدارها همچنان جدی است.

به نظر می‌آید نظر دکتر زالی با نظر وزارتخانه

به صلاح نیست و این روند ممکن است به اوج‌گیری دوباره شیوع ویروس در آن مناطق بینجامد. چراکه از نظر او، همچنان بخش زیادی از مردم ضوابط بهداشتی توصیه‌شده را رعایت نمی‌کنند و همین افراد ممکن است با حضور در محیط‌های عمومی مختلف کوید-۱۹ راه دیگران انتقال دهند. / جام جم دلی

یعنی دوباره فعالیت مشاغل محدود می‌شود و حضور کارمندان به یک سوم خواهد رسید؟

درباره ادارات پیشنهادمان این است حداقل حضور کارمندان در ادارات را داشته باشیم. از ظرفیت دورکاری استفاده بشود و با توجه به این که در ماه رمضان قرار داریم و پیش از این هم در تهران زندگی شبانه را تجربه کرده‌ایم، برخی از مشاغلی که نیازی به حضور ارباب و رجوع ندارند، به ساعاتی مانند افطار تا سحر انتقال پیدا کنند. خود این می‌تواند بار ترافیکی را کم کند و افرادی که در مشاغل تولیدی یا خدماتی کار می‌کنند و کمتر هم با ارباب و رجوع سروکار دارند، در ساعات روز استراحت کنند. این انتقال در ساعات کاری مشاغل می‌تواند تا حدی از بار ترافیکی و ترددی بکاهد. طبیعی است در ماه‌های دیگر غیر از ماه رمضان نمی‌توانیم این تصمیم را اجرایی کنیم و این فرصتی است که در ماه رمضان قابل انجام است.

چند روز پیش دکتر حریرچی گفتند هیچ شهری با وضعیت قرمز در کشور نداریم و همه شهرها در شرایط سفیدند. درباره تهران، گفته ایشان را قبول دارید؟

باید ببینیم تعبیر از وضعیت قرمز چیست. اصولاً در شرایط اپیدمی ما کمتر از واژه سفید و قرمز می‌توانیم استفاده کنیم. من به اطلاعات شهرهای دیگر دسترسی ندارم و نمی‌توانم درباره شرایط قرمز یا سفید بودن شهری اظهار نظر کنم.

آیا همه مناطق تهران جزو مناطق پرخطر هستند؟

همه سطح شهر تهران آلوده تلقی می‌شود. ما هیچ جایی از تهران را نمی‌توانیم به عنوان منطقه پاک در نظر بگیریم. هرچه تردد هم بیشتر باشد، مناطق بیشتری آلوده و در نتیجه به صورت تصاعدی بیماری افزایش پیدا می‌کند و این هم درباره بیماری کوید-۱۹ صدق می‌کند. به عنوان مثال در مقایسه با آنفلوآنزای H1N1 انتقال بیماری در کووید-۱۹، بین هشت تا ده برابر است و این نشان می‌دهد ما با چه ویروس خطرناکی روبه‌رو هستیم. در ضمن بسیاری از بیماری‌ها مدت زمان کمی در فضا باقی می‌مانند، اما بیماری کووید-۱۹، مدت زمان طولانی می‌تواند در محیط باقی بماند و همین باعث می‌شود چرخه ابتلای به ویروس در کلانشهری مانند تهران ادامه پیدا کند.

چرا آمار تفکیکی شهر تهران منتشر نمی‌شود؟ این یعنی شرایط تهران بد است؟

جمعه گذشته آماری از شهر تهران در رسانه ملی اعلام کردم.

اما گویا آقای جهانپور به عنوان سخنگوی ستاد ملی پیشگیری و مقابله با کرونا معتقدند نباید آمار ابتلای تفکیکی استان‌ها منتشر شود و چند وقتی است دیگر این آمار منتشر نمی‌شود.

دکتر جهانپور تا به حال نظر مرا نقض نکرده است. **✎**

درباره تصمیمات تهران متفاوت است. آیا تهرانی‌ها قرار است قربانی اختلاف نظر مدیران بهداشت بشوند یا به

خاطر نچرخیدن چرخ اقتصاد قرار است قربانی شوند؟

هر دو گزاره شما غلط است. نظر وزارتخانه و دانشگاه‌های علوم پزشکی درباره بیماری کرونا یکسان است. هیچ اختلاف نظری ولو جزئی هم، در مدیران دانشگاهی و بهداشت وجود ندارد. ما محافظان سلامت هستیم و اولویت‌مان هم توجه به درمان و سلامت مردم است. مجموعه دولت و مردم اما ممکن است، اولویت‌شان اقتصاد باشد.

تهران پاشنه آشیل کرونا در کشور است و به دلیل

ملاحظات اجتماعی و تراکم جمعیتی که دارد، ممکن

است، شرایطش متفاوت باشد، اما در نهایت تصمیم

درباره تهران در ستاد ملی پیشگیری و مبارزه با کرونا

گرفته می‌شود.

اگر اختلاف نظری وجود ندارد، پس چرا شما درباره

وضعیت سفید همه شهرهای کشور گفته‌اید و دکتر زالی

از این که در تهران هیچ نقطه سفیدی نیست، می‌گویند؟

موضوع اینجاست که تعریف و تعبیر وضعیت سفید یا

قرمز بودن شهری، متفاوت است؛ اما این با شرایطی که

در شهرهای ایران وجود دارد، در تناقض نیست. تا وقتی

حتی یک بیمار مبتلا به بیماری کرونا در کشور وجود

داشته باشد، خطر اپیدمی و شیوع هست. در همه

کشورها با یک نفر اپیدمی شروع شده است. تا وقتی

بیماری تحت تدابیر دولت و وزارت بهداشت قرار نگیرد،

نمی‌توانیم بگوییم بیماری کنترل شده است، ولی مهم

این است که در حال حاضر روند نزولی در آمار ابتلا و

مرگ‌ومیر داریم. **✎**